

Міністерство освіти і науки України
Відокремлений структурний підрозділ «Технічний фаховий коледж
Національного університету «Львівська політехніка»

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор

Відокремленого структурного
підрозділу «Технічний фаховий
коледж

Національного університету
«Львівська політехніка»

 Ганна ШЕМЕЛЮК

ПОЛОЖЕННЯ

про запобігання та виявлення академічного плагіату
у Відокремленому структурному підрозділі
«Технічний фаховий коледж
Національного університету «Львівська політехніка»

РОЗГЛЯНУТО І СХВАЛЕНО

Педагогічною радою

Відокремленого структурного
підрозділу «Технічний фаховий
коледж Національного університету
«Львівська політехніка»

Протокол № 4 від «28» квітня 2026

1. Загальні положення

1.1. Положення про запобігання та виявлення академічного плагіату (далі - Положення) у Відокремленому структурному підрозділі «Технічний фаховий коледж Національного університету «Львівська політехніка» (далі - Коледж) розроблено на основі Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про фахову передвищу освіту», «Про авторське право і суміжні права» та інших нормативно-правових актів, з метою запобігання, поширення та виявлення плагіату в виконанні письмових робіт та передбачає підвищення рівня культури учасників освітнього процесу щодо етичного використання результатів досліджень; дотримання вимог наукової етики та поваги до інтелектуальних надбань; активізації самостійної та індивідуальної творчої роботи при створенні авторського твору та відповідальності за порушення загальноприйнятих правил цитування.

1.2. Положення розроблено з метою підвищення якості здобуття освіти, формування умінь коректної роботи з джерелами інформації, посилення самостійності й виявлення індивідуальності при створенні авторського твору та відповідальності за порушення загальноприйнятих правил; з метою запобігання плагіату в письмових роботах здобувачів освіти (зокрема кваліфікаційних роботах фахового молодшого бакалавра) усіх форм навчання та педагогічних працівників Коледжу.

1.3. Плагіат - опублікування авторської роботи чи його частини в незміненому або видозміненому вигляді, зокрема опублікування перекладу іншомовного твору або його частини під іменем особи, яка не є автором цього твору.

1.4. Визначення понять:

1.4.1. Автор - фізична особа, результатом творчої праці якої є представлений твір (ст. 1 ЗУ «Про авторське право і суміжні права» від 23.12.1993 № 3792 - XII).

1.4.2. Здобувачі освіти - особи, які навчаються у закладі освіти на певному рівні освіти з метою здобуття відповідного ступеня і кваліфікації.

1.4.3. Твір - інформація як результат наукової чи навчально-методичної діяльності конкретної особи (чи у співавторстві), представлена на паперових носіях або в електронному вигляді у мережі Інтернет чи оприлюднена на офіційному web-сайті Коледжу (монографія, підручник, навчальний посібник, стаття, тези, препринт, автореферат і рукопис дисертації (дисертаційна робота), кваліфікаційна робота, курсова робота чи проєкт, реферат, есе, контрольна робота тощо).

1.4.4. Оприлюднення твору - здійснена за згодою автора чи іншого суб'єкта авторського права та (або) суміжних прав дія, що вперше робить твір доступним для публіки шляхом опублікування, публічного виконання, публічного показу,

публічної демонстрації, публічного сповіщення тощо (ст. 1 ЗУ «Про авторське право і суміжні права» від 23.12.1993 № 3792 - XII).

1.4.5. Плагіат - оприлюднення (опублікування), повністю або частково, чужого твору під іменем особи, яка не є автором цього твору (ст. 50 ЗУ «Про авторське право і суміжні права» від 23.12.1993 № 3792 - XII).

1.4.6. Плагіат академічний - навмисне відтворення здобувачем освіти у письмовій або електронній формі чужого твору, опублікованого на паперовому або офіційно оприлюдненого на електронному носії, повністю або частково, під своїм іменем без посилання на автора.

1.5. **Різновиди плагіату:**

- видання виконаної роботи іншого автора за свою без внесення в неї жодних змін та належного оформлення цитування;
- копіювання значної частини чужої роботи в свою без внесення в запозичене жодних змін та належного оформлення цитування;
- представлення суміші власних та запозичених аргументів без належного цитування;
- внесення незначних правок у скопійований матеріал (переформулювання речень, зміна порядку слів в них тощо) без належного оформлення цитування;
- компіляція - створення значного масиву тексту шляхом копіювання із різних джерел без внесення в нього правок, посилань на авторів та «маскування» через написання перехідних речень між скопійованими частинами тексту;
- цитата - порівняно короткий уривок з наукового, методичного або будь-якого іншого опублікованого твору, який використовується з обов'язковим посиланням на його автора і джерела цитування іншою особою у своєму творі з метою зробити зрозумілішими свої твердження, зафіксувати аналогічні рішення, продемонструвати попередні результати досліджень інших авторів або для посилання на погляди іншого автора в автентичному формулюванні.

2. Профілактичні заходи щодо запобігання та виявлення плагіату

2.1. Педагогічні та науково-педагогічні працівники Коледжу, співробітники, які здійснюють науково-методичну діяльність, здобувачі освіти всіх рівнів та форм навчання, беруть на себе відповідальність щодо коректної роботи із джерелами інформації; за дотримання вимог наукової етики та поваги до інтелектуальних надбань; за порушення загально прийнятих правил цитування

шляхом дотримання правил цитування та наукової етики, представлених в цьому Положенні.

2.2. Усі наукові та науково-методичні праці педагогічних, науково-педагогічних працівників та здобувачів освіти підлягають публікації в репозиторії Коледжу.

2.3. З метою стимулювання здобувачів освіти усіх форм навчання до самостійного виконання письмових робіт у Коледжі є обов'язковими такі заходи:

- захист кваліфікаційних робіт здійснюється публічно;
- результати кваліфікаційних робіт підлягають обговоренню на наукових конференціях та можуть бути представлені у вигляді тез/наукових статей в наукових виданнях;
- результати наукових досліджень систематично заслуховуються на засіданнях циклових комісій, науково-методичних семінарах, засіданнях наукових студентських гуртків, круглих або дискусійних столів.

2.4. Профілактика плагіату в Коледжі здійснюється шляхом:

- внесення в навчальні програми обов'язкового вивчення методів написання дослідницьких матеріалів з уникненням плагіату;
- навчання здобувачів освіти грамотному викладенню своїх думок та правилам цитування;
- ознайомлення здобувачів освіти з науковою етикою та етичними проблемами, що виникають в процесі наукового дослідження;
- пояснення здобувачам освіти, що творча робота повинна бути індивідуальною, унікальною, а також повністю розкривати задану тему за передбаченим планом;
- забезпечення освітнього процесу великим вибором тематик з вузькою й актуальною специфікою, що дасть змогу значно зменшити відсоток плагіативних робіт;
- забезпечення поетапної звітності, оскільки однією з причин плагіату є неправильно організований час на виконання творчого завдання.
- проведення виховних бесід відповідної тематики для здобувачів освіти;
- запровадження в рамках дисципліни «Українська мова за професійним спрямуванням» занять із вивчення вимог до написання письмових робіт та акцентування уваги на принципах самостійної роботи над письмовими завданнями різних видів, коректного використання інформації з інших джерел та уникнення плагіату, а також дотриманням правил опису джерел та оформлення цитувань;
- переорієнтація на виконання курсових і кваліфікаційних робіт у вигляді проєктів, що унеможливить компіляцію та плагіат;

- поновлення методичних рекомендацій щодо правильного використання та оформлення посилань на джерела інформації у разі запозичень ідей, тверджень, відомостей тощо;
- обов'язкова перевірка кваліфікаційних робіт на предмет академічного плагіату;
- створення електронного репозитарію кваліфікаційних робіт.

2.5. Система профілактики та виявлення академічного плагіату поширюється на всіх учасників освітнього процесу у Коледжі.

2.6. Здобувачі освіти та їх керівники несуть особисту відповідальність за дотримання академічної доброчесності.

3. Перелік робіт та порядок їх перевірки на академічний плагіат

3.1. У Коледжі перевірки на академічний плагіат підлягають навчальні та кваліфікаційні роботи здобувачів освіти коледжу (кваліфікаційні роботи, курсові роботи (проекти), науково-методичні праці (підручники, посібники та навчальні посібники, методичні розробки), монографії та інші роботи. Організацію перевірки вищезазначених матеріалів здійснюють керівники робіт, автори праць.

3.2. Перевірка на академічний плагіат здійснюється на етапі представлення матеріалів робіт для розгляду керівниками письмових робіт. Керівник письмової роботи несе відповідальність за проведення перевірки роботи на наявність плагіату.

3.3. Педагогічні, науково-педагогічні працівники та здобувачі фахової передвищої освіти Коледжу, які не згодні з висновком керівника кваліфікаційної роботи, курсової роботи (проекту) мають право звернутися до комісії з питань академічної доброчесності або методичної ради, із письмовою заявою про проведення повторної перевірки письмової роботи на академічний плагіат.

3.4. Роботи, що підлягають перевірці на плагіат, надаються автором (авторами) в електронному вигляді у представлених форматах: .doc, .docx, .rtf. Електронний варіант письмової роботи надається у варіанті від Анотації то Списку використаних літературних джерел (включно).

3.5. Перевірку навчальних, кваліфікаційних робіт та науково-методичних праць на унікальність та наявність в них плагіату можливо проводити за допомогою безкоштовних програм, які знаходяться в мережі Інтернет у вільному доступі:

- Plag - безкоштовного онлайн-сервісу для перевірки текстів на плагіат та аналізу за допомогою штучного інтелекту. Цей інструмент дозволяє користувачам завантажувати документи та отримувати детальні звіти про

унікальність тексту, порівнюючи його з понад 14 трильйонами джерел в Інтернеті .

3.6. Положенням встановлюються такі показники оригінальності текстів:

- текст вважається оригінальним (висока унікальність), робота допускається до захисту або опублікування - понад 70%.
- оригінальність достатня (середня унікальність) - 60%-70%. Робота допускається до захисту, але не може претендувати на оцінку «відмінно».
- оригінальність незадовільна (низька унікальність) - менше 60%, робота відхиляється та не допускається до захисту.

3.7. Перевірка роботи на плагіат завершується прийняттям цикловою комісією одного із рішень:

- «допустити до захисту» – перевірка на плагіат завершена; робота автоматично завантажується до бази даних;
- «повернути на доопрацювання» – через незначні перевищення порогового коефіцієнту роботу не буде додано до бази даних, але здобувач освіти має можливість усунути недоліки в роботі й подати її на повторну перевірку одноразово;
- «не допустити до захисту» – робота не приймається до захисту через порушення академічної доброчесності.

3.8. У випадку кваліфікаційних та курсових робіт межа максимального збігу з однією роботою не повинна перевищувати 40%. Класифікацію робіт здійснює керівник та підтверджує це на засіданні циклової комісії (надає витяг з протоколу засідання циклової комісії).

3.9. Виявлені у тексті роботи запозичення вважаються правомірними, якщо вони є:

- власними назвами;
- індивідуальними найменуваннями окремих одиничних об'єктів, зокрема найменуваннями установ, назвами праць, що досліджувалися у роботі, бібліографічними посиланнями на джерела тощо;
- усталеними словосполученнями, що характерні для певної сфери знань;
- належно оформлені цитування;
- самоцитування - фрагменти тексту, що належать автору роботи, опубліковані або оприлюднені в електронній формі ним у інших творах.

3.10. При наданні науковому керівнику письмової роботи студенти усіх форм навчання, письмові роботи яких підлягають перевірці системою, заповнюють і підписують заяву за встановленою формою, якою підтверджується факт відсутності в письмовій роботі запозичень з друкованих та електронних джерел третіх осіб, непідкріплених відповідними посиланнями, та факт про

інформованості про можливу відповідальність у випадку виявлення плагіату. Відмова у належному заповненні та підписанні заяви автоматично тягне за собою недопущення письмової роботи до захисту.

3.11. Після проведення перевірки письмової роботи на академічний плагіат складається відповідний висновок, що надається автору (авторам). Висновок (довідка) надається автору (авторам) у письмовому вигляді через десять днів після реєстрації електронного варіанта письмової роботи та обов'язково додається до письмової роботи під час її подачі до розгляду (захисту). У разі прийнятті рішення враховується специфіка роботи, що перевіряється на наявність академічного плагіату, спеціальність, вид роботи (стаття, навчальний посібник, методична розробка, кваліфікаційна робота, навчальна робота тощо) та її унікальність.

3.12. Під час підготовки файлу роботи заборонено використовувати будь-які методи обманювання сервісів перевірки на академічний плагіат, а саме:

- заміна текстових символів на візуально ідентичні зображення;
- заміна окремих букв одного алфавіту на аналогічні за написанням букви іншого алфавіту (наприклад, заміна кирилических букв «АаВЕеІіКМНОоРрСсТтУХх» на відповідні латинські й навпаки);
- вставка додаткових текстових символів, що візуально невидимі.

4. Відповідальність за академічний плагіат

4.1. У разі виявлення академічного плагіату в роботах працівників Коледжу та здобувачів фахової передвищої освіти вони несуть відповідальність відповідно до чинного законодавства.

4.2. Педагогічні та науково-педагогічні працівники, які публікують наукові та методичні праці, несуть особисту відповідальність за коректну роботу із джерелами інформації; дотримання вимог наукової етики та поваги до інтелектуальних надбань; порушення загальноприйнятих правил цитування шляхом прийняття правил цитування та наукової етики, представлених у цьому Положенні.

4.3. Здобувачі освіти несуть відповідальність за подання письмової роботи для перевірки системою у порядку визначеному цим Положенням.

4.4. Керівник роботи несе відповідальність за перевірку роботи у встановлені строки, прийняття рішення щодо доопрацювання та повторну перевірку на плагіат, а також про допуск роботи до попереднього захисту.

4.5. У випадку виявлення низького відсотку оригінальності у роботі здобувача освіти (на підставі довідки), керівник попереджає про це автора та ініціює рішення про недопуск його роботи до захисту та відправку матеріалів на

доопрацювання, а у разі незгоди автора - інформує службовою запискою завідувача відділення, на якому навчається студент.

4.6. У випадку виявлення низького відсотку оригінальності у наукових та науково-методичних працях (на підставі довідки), циклова комісія попереджає про це автора та ініціює рішення про недопущення його роботи до друку та відправку матеріалів на доопрацювання.

5. Порядок подання апеляції та її розгляд

5.1. У випадку незгоди з висновком (довідкою) автор має право у триденний термін з моменту виявлення плагіату подати письмову апеляційну заяву на ім'я заступника директора з навчальної роботи.

5.2. Для розгляду апеляційної заяви створюється апеляційна комісія, персональний склад якої формується розпорядженням заступника директора з навчальної роботи та з найбільш досвідчених та авторитетних викладачів (загальний склад не більше 5 осіб). Секретарем комісії призначається працівник навчальної частини Коледжу.

5.3. Голова апеляційної комісії проводить засідання у тижневий термін з моменту виходу розпорядження заступника директора з навчальної роботи про створення апеляційної комісії. Про дату та час проведення засідання заявник попереджається щонайменше за два дні. Якщо заявник не з'являється на засідання апеляційної комісії, питання розглядається за його відсутності.

5.4. У випадку необхідності отримання додаткової уточнюючої інформації засідання апеляційної комісії може проводитись у декілька етапів з розривом не більше трьох робочих днів.

5.5. Сумніви, що виникають у членів апеляційної комісії, трактуються на користь особи, робота якої розглядається апеляційною комісією.

5.6. За результатами засідання апеляційна комісія формує висновки, які підписує голова апеляційної комісії, її члени та заявник, зазначаючи «З висновками апеляційної комісії погоджуюсь». Висновки апеляційної комісії щодо академічного плагіату (компіляцій) у роботах здобувачів освіти зберігаються цикловою комісією.

6. Прикінцеві положення

6.1. Положення поширюється на всі структурні підрозділи Коледжу.

6.2. У випадку внесення змін або доповнень у державні нормативно-правові документи, що регламентують питання цього Положення, відповідні пункти Положення втрачають свою чинність і вступають у дію внесені зміни.

ЗАЯВА
щодо самостійності виконання письмової роботи

Я, _____,
(Прізвище, ім'я та по батькові)

Студент _____

(форма навчання, освітньо-професійна програма, курс, група)

заявляю: моя письмова робота на тему _____

(назва роботи)

виконана самостійно і в ній не міститься елементів плагіату. Всі запозичення з друкованих та електронних джерел, а також із захищених раніше письмових робіт мають відповідні посилання. Я ознайомлений(а) з діючим Положенням про запобігання та виявлення академічного плагіату, згідно з яким виявлення плагіату є підставою для відмови в допуску письмової роботи до захисту та застосування дисциплінарних заходів.

ІНСТРУКЦІЯ

щодо порядку подання кваліфікаційних робіт для перевірки на плагіат.

Для реалізації положення про запобігання та виявлення академічного плагіату: Здобувач освіти (студент), у встановлений термін (за 10 днів до попереднього захисту), надає письмову роботу в електронному вигляді (формат - *.doc, .docx, .rtf, .pdf) науковому керівнику.

Протягом 5 днів відбувається перевірка роботи системою «Plag». Результати перевірки (звіт) з'являється у кабінеті керівника кваліфікаційної роботи. Роздрукований звіт є обов'язковим документом для допуску здобувача освіти - автора письмової роботи до захисту.

Після отримання результатів перевірки роботи керівник кваліфікаційної роботи приймає рішення про допуск роботи до попереднього захисту або про доопрацювання її студентом.

ІНСТРУКЦІЯ**щодо порядку подання курсових робіт та проектів для перевірки на плагіат**

Для реалізації Положення про запобігання та виявлення академічного плагіату: Здобувач освіти (студент) надає письмову роботу в електронному вигляді (формати - name. .doc, .docx, .rtf, .pdf, де name - прізвище та ініціали студента) керівнику роботи. Письмова робота представляється повністю, починаючи з титульного аркушу.

Протягом 5 днів відбувається перевірка роботи системою «Plag». Результати перевірки (звіт) з'являється у кабінеті керівника кваліфікаційної роботи. Роздрукований звіт є обов'язковим документом для допуску студента-автора письмової роботи до захисту.

Після отримання результатів перевірки роботи керівник приймає рішення про допуск письмової роботи до захисту або доопрацювання її студентом.